

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI
KONU

B.02.1.ÖİB.0.65.00.00/4714

21 MAYIS 2004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

İLGİ : 07.05.2004 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-5543 sayılı yazınız.

İlgi yazı eki İzmir Milletvekili Opt. Dr. Canan ARITMAN tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına tevcih edilen 7/2515 esas sayılı yazılı soru önergesinde yer alan sorulara verilen cevaplar aşağıda sunulmuştur:

SORU 1- *Basına da yansıyan haberlerden de anlaşılacağı üzere; 2003'te THY Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Başkanlığına getirilen Abdurrahman GÜNDOĞDU ve yönetici kadrosunun kurumun yapısı ve işleyişini bozduğu, İstanbul Büyükşehir Belediyesi A.Ş.'lerinden getirilen sivil havacılık sektörüyle ilgisiz ve bu konuda mesleki deneyimi olmayan kişilerle THY'nin doldurulduğu savı doğru mudur?*

CEVAP 1- THY'nda işe alınan personel, İstanbul Büyükşehir Belediyesinden değil, çeşitli iktisadi ve ticari kuruluşlardan gelmiştir. Söz konusu kişilerin bir bölümü uçak mühendisliği konusunda lisans ve lisans üstü eğitimlere (gerek yurtiçinde gerekse yurtdışında) bir bölümü ise aynı alanda doktorluk ve doçentlik ünvanlarına sahip bulunmaktadır. Diğer bir bölümü ise ilgili oldukları branşlara ait lisans ve lisansüstü eğitim ve birikimlere sahip durumdadırlar. THY Genel Müdürü Sayın Abdurrahman GÜNDOĞDU Uçak Mühendisi olup, Genel Müdür Teknik Yardımcısı Sayın Doç. Dr. Temel KOTİL ise İTÜ Uçak Mühendisliği Bölümünde Öğretim Üyeliği görevinde bulunmuştur. İstihdam edilen personel sayısı ise önceki dönemlere göre son derece az olup, daha önceki dönemde (1998-2003) tamamına yakını Lise Mezunu 6.292 kişi işe alınmışken, 2003 yılında tamamı Üniversite Mezunu 60 kişi işe alınmıştır. Kaldı ki, 2003 yılında personel sayısı emeklilik vs. yolu ile 861 kişi azaltılarak 11.076 olan personel sayısı halihazırda 10.215'e indirilmiştir. Belirtilenler doğrultusunda THY'nin yapısı ve işleyişinde herhangi bir bozulma söz konusu değildir. 2003 yılında vuku bulan başta Irak savaşı ve sars krizleri nedeniyle hava yolu sektörünün devleri sayılan pek çok kuruluş zarar etmesine rağmen, THY'nin yaklaşık 200 milyon USD Dolarlık rekor bir kar elde etmesi, işleyişin belirtilenin aksine daha iyiye gittiğinin en önemli göstergesidir.

SORU 2- *Hac döneminde plansız kontenjan artırımları ile THY tarihinin rötar rekorları kırarak, şirketin prestijinin yaralandığı ve yüz binlerce dolar zarara uğratıldığı doğru mudur?*

CEVAP 2- 2004 Hac seferlerinin icrasında THY'nin maruz kaldığı zincirleme tehirlerin başlıca sebepleri olarak, operasyonun yapıldığı Cidde Havalimanı'nın altyapı yetersizliği ve Türkiye'de son yılların en kötü hava şartlarının etkili olması şeklinde özetlenebilir.

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI
KONU

B.02.1.01B.0.65.00.00/ 4714

21 MAYIS 2004

-2-

2004 Hac döneminde THY toplam 69.000 civarında Hac yolcusu taşımıştır. Rekor seviyede Hac yolcusunun taşındığı 2001 Hac döneminde ise 75.000 Hac yolcusu üzerinde taşıma yapılmasına rağmen 2004 Hac sezonunda karşılaşılan tehir sorunları yaşanmamıştır. Dolayısıyla, tehirlere Hac kontenjanının artırılması ile ilişkilendirilmesinin uygun olmadığı düşünülmektedir.

THY'nin icra ettiği Hac uçuşları için, gerekli olan meydan slotları planlama aşamasında ilgili Suudi Arabistan Makamından onaylanarak temin edilmiştir. Havacılık işletmesinde alınan meydan slotları, söz konusu havalimanının planlanan uçuş saatlerinin meydan kapasitesi açısından elverişli olduğu anlamına gelmektedir. Ancak, meydan slotlarının onaylanmış olmasına rağmen, Cidde Havalimanındaki X-ray cihazlarının ve yolcu bekleme salonlarının yetersizliği seferlerin zincirleme rötara uğramasına yol açmıştır. Cidde Havalimanı Slot Koordinatörlüğünün Hac taşıyıcılarına meydan limitlerini ihlal ederek kapasite üzerinde slot tahsis etmesinin bu sonuca yol açtığı düşünülmektedir.

THY, Cidde Havalimanında yukarıda bahsedildiği üzere meydan altyapı yetersizliği sebebiyle aynı anda 4-5 uçağın yerde uzun süreli beklemler yapmak zorunda kalmış olmasına rağmen, büyük uçak filosuna sahip olma avantajını kullanarak A-310 ve A-340 uçaklarını takviye ederek sefer iptali yapılmaksızın kendi kontrolü dışındaki sebeplerden dolayı vaki olan zincirleme tehirlere kontrol altına almıştır.

Gecikmelerin bir diğer önemli nedeni de, özellikle İstanbul başta olmak üzere pek çok şehirde son yılların en yoğun kar yağışı sebebiyle havalimanlarının geçici sürelerle iniş ve kalkışa imkan tanımamasından kaynaklanmıştır. Yolcular bu durumda, alanlarda veya otellerde beklemek zorunda kalmışlardır. Kötü hava şartlarından ötürü, Cidde'den gelen ve Erzurum'a gidecek yolcular 3 gün, Van'a gidecek yolcular 2 gün, Trabzon'a gidecek Hac yolcuları 1 gün boyunca Ankara'da otelde misafir edilmiş ve bilahare söz konusu havalimanları açılınca şehirlerine dönebilmişlerdir.

Önümüzdeki Hac mevsiminde ise özellikle bu gibi sebeplerden dolayı yaşanan gecikmeleri en aza indirmek için THY şimdiden gerek kendi içinde, gerek Diyanet Teşkilatı ve Tur Şirketleri ile ve gerekse Suudi Arabistan Makamları ile koordineli çalışmaya başlamıştır.

SORU 3- Teknik personel açığını kapatmak için uçak bakım yetkisi olmayan taşeron firmadan hizmet alındığı doğru mudur? Doğruysa; THY uçaklarının teknik bakımlarının işin ehli-uzman olmayan kişilerce yapılmasının uçak facialarına neden olabileceğini düşünüyor musunuz?

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

21 MAYIS 2004

SAYI : B.02.1 ÖİB 0.65.00.00/ 4714
KONU :

-3-

CEVAP 3- THY Teknik bölümünde taşeron firma elemanları 6-7 yıldır görev yapmaktadır. Şu anda yaklaşık olarak 500 kişilik taşeron firma elemanı çalıştırılmaktadır. Bu elemanlar genelde ofis elemanı, güvenlik, ofis ve hangar temizlik, marangoz, terzi, inşaat boya, tesis ve araç bakım, hekimlik, koltuk ve kabin içi tekstil vb. atölyelerde vasıflarına uygun iş gücü gerektirecek konularda çalıştırılmakta, kesinlikle uçak üzerinde iş yaptırılmamaktadır.

Avrupa Sivil Havacılık Kuruluşu, JAA ve Amerika Federal Havacılık Kuruluşu, FAA ve JAA tam üyesi olan T.C. Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından belirlenen kurallar gereği, JAA JAR-145 (TR-00001 numaralı sertifika) ve FAA Air Agency Certificate (TQKY144F numaralı sertifika) yetkileri gereği, uçak üzerinde çalışacak elemanların ilgili uçak üzerinde eğitim ve sertifikalarının olması zorunludur. Sertifikasız ve yetkisiz eleman çalıştırmak bir yana, bir uçak tipinde sertifikası olan bir elemanın başka bir uçak tipinde çalışması dahi mümkün değildir. Yıllardır söz konusu bu sertifikalara sahip THY, bu kuralların çiğnenmesinin sertifika ve bakım yetkisi iptaline kadar varabilecek ciddi yaptırımları olduğunun bilincindedir. Bu nedenle bu gibi kurallardan asla taviz verilmemektedir. Her yıl düzenli olarak havayolu ve Bakım Organizasyonunu denetleyen T.C. Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, JAA, FAA ve yerli-yabancı müşteri havayolları bu hususları ve belgeleri çok ciddi bir şekilde incelemektedirler. Bugüne kadar yukarıda bahsedilen konulardan asla bir uygunsuzluk yaşanmamıştır.

Kaldı ki THY Teknik, uçak bakımında tecrübe ve kalitesini uluslararası seviyede kanıtlamıştır. Örnek vermek gerekirse, dünyanın en büyük bakım merkezlerinden biri olan Lufthansa Technik AG'nin Yönetim Kurulu Başkanı August W. Henningsen Şubat 2004 ayı içerisinde THY'yi ziyaret etmiş ve Sabiha Gökçen Uluslararası Havaalanında gerçekleştirilmesi planlanan HABOM Projesi kapsamında iki firma arasında çeşitli konularda işbirliği yapılması ve ortak projeler geliştirilmesi amacıyla görüşmelerde bulunmuştur.

Bir diğer örnek ise, dünyanın en büyük uçak üreticilerinden olan Boeing firması ile 21.04.2004 tarihinde İstanbul'da IFM (Integrated Fleet Management) anlaşmasının imzalanmasıdır. Bu proje kapsamında, Boeing firmasının Rusya ve çevresindeki ülkelere kademeli olarak kiralayacağı toplam 20 uçağın uçak, motor, komponent, hat, iniş takımı vb. gibi tüm bakımları ve mühendislik hizmetleri uçak imalatçısı Boeing firması adına THY tarafından verilecektir. 2005 yılından itibaren yürürlüğe girecek bu anlaşma THY ve Türkiye'ye 300 milyon ABD Doları aşan bir gelir sağlaması planlanmaktadır. Bütün bu örnekler dolaylı yollardan THY'nin bakım kalitesinin ve kurallara uygun bakım yaptığının ispatıdır.

7/2515

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

21 MAYIS 2004

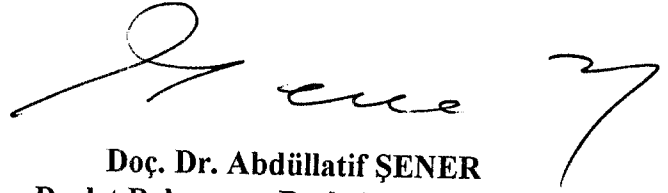
SAYI
KONU

B.02.1.OİB.0.65.00.00/ 4714

-4-

Böylesine büyük kapsamlı projelere imza atmış, Amerika ve Avrupa'dan bir çok saygın ve büyük kuruluşun güvenin kazanmış, Türkiye'ye 2003 yılı için 65 milyon ABD Dolar mertebesinde gelir kazandırmış ve kendi filosundaki uçakların bakımını gerçekleştirerek yılda 150-200 Milyon ABD Dolarlık dövizin ülkemizde kalmasını sağlayan THY Teknik Bakım Organizasyonu, saygınlığını, ismini, itibarını ve en önemlisi yolcularının can güvenliğini tehlikeye atacak uygulamalara asla kalkışmamıştır.

Bilgilerinizi ve gereğini takdir ve tensiplerinize arz ederim.

Doç. Dr. Abdülatif ŞENER
Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı
Maliye Bakanı V.